

Evaluering av forsøk med modulstrukturert voksenopplæring

Funn fra en tidlig fase

Hilde Lerfaldet

5. Juni 2019

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

SNF

CENTRE FOR APPLIED RESEARCH AT NHH

 HØGSKOLEN
i INNLANDET

Evalueringsoppdraget

Hovedtemaer:

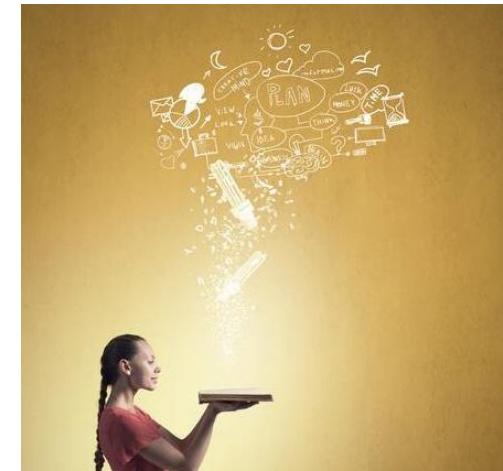
- Utforming og implementering av forsøkene med tilhørende virkemidler, bl.a.:
 - Fleksibel modulstruktur
 - Fleksible læringsarenaer
 - Nye læreplaner
 - Samordning
 - Resultater og effekter av forsøkene
- Følgeevaluering (fram til 2023) og resultat- og effektevaluering (fram til 2026)

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

CENTRE FOR APPLIED RESEARCH AT NHH

Datakilder FVO

- Spørreundersøkelse blant alle lærestedene – gjentas flere ganger
- Spørreundersøkelse blant lærerne – gjennomføres én gang
- Casestudier ved fire læresteder – gjennomføres flere ganger
- Rapportering av deltakerdata: lærestedet og deltakerne fyller ut - årlig
 - Bakgrunnsinformasjon, mottatt opplæring og resultater
- Registerdata
- *Første delrapport FVO: casestudier, spørreskjema prosjektledere ved lærestedet og deltakerdata*

Sentrale tema

- Deltakerne i FVO
- Læreplanene
- Kartlegging og innplassering
- Fleksibilitet

IDEAS²EVIDENCE
Bygger kunnskap

Hvem deltar i forsøket?

Opptaksgrunnlag

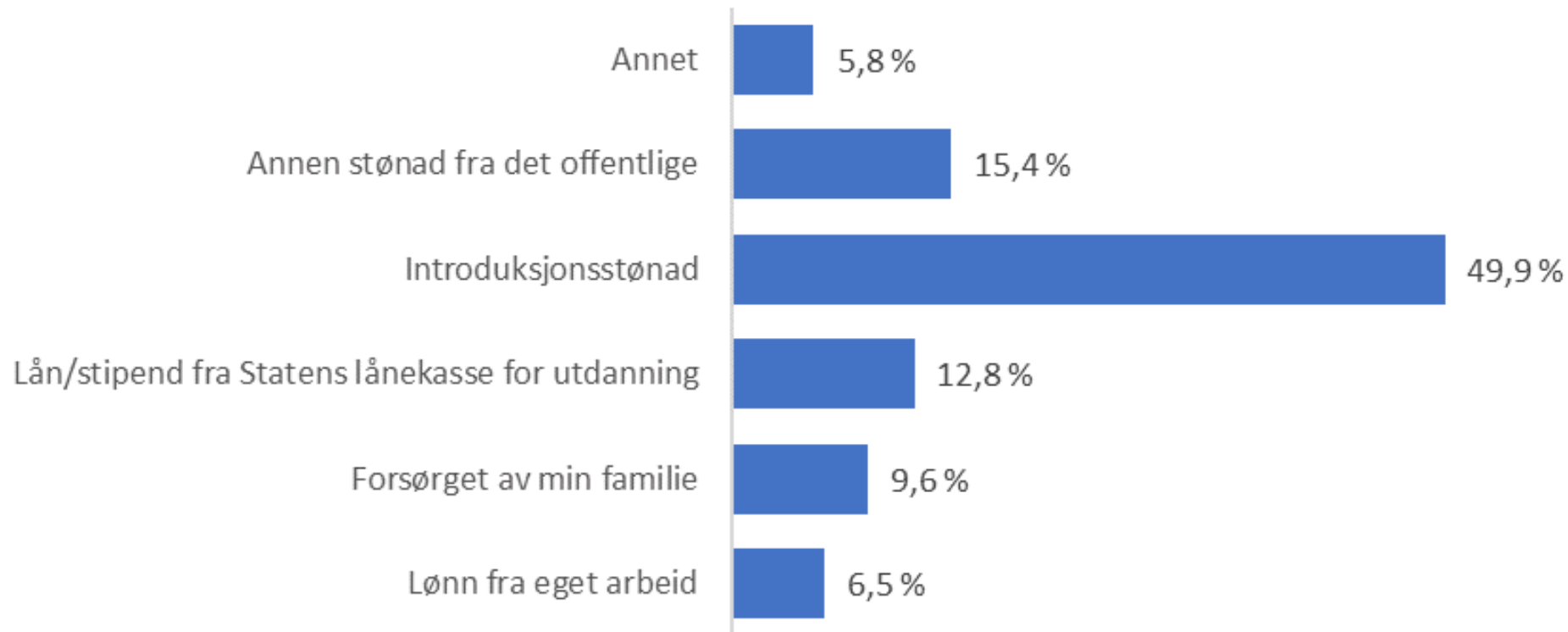
- Totalt 3 483 deltakere per mai 2018
- Deltakerdata for 55 prosent av deltakerne
- Både personer med rettigheter etter opplæringsloven og introduksjonsloven
 - 71,3 % opplæringsloven §4A-1
 - 51,1% Introduksjonsloven § 17
 - 24 % tatt inn etter begge lovhjemler
 - 27 % utelukkende introduksjonsloven – får bare norskopplæring
- Svært få plasser finansiert av NAV (utenom intro) (3,3 %)

Livssituasjon

Figur 3.5: Deltakernes største inntektskilde første året under opplæring
(prosent, N=1879)

Kjønn og landbakgrunn

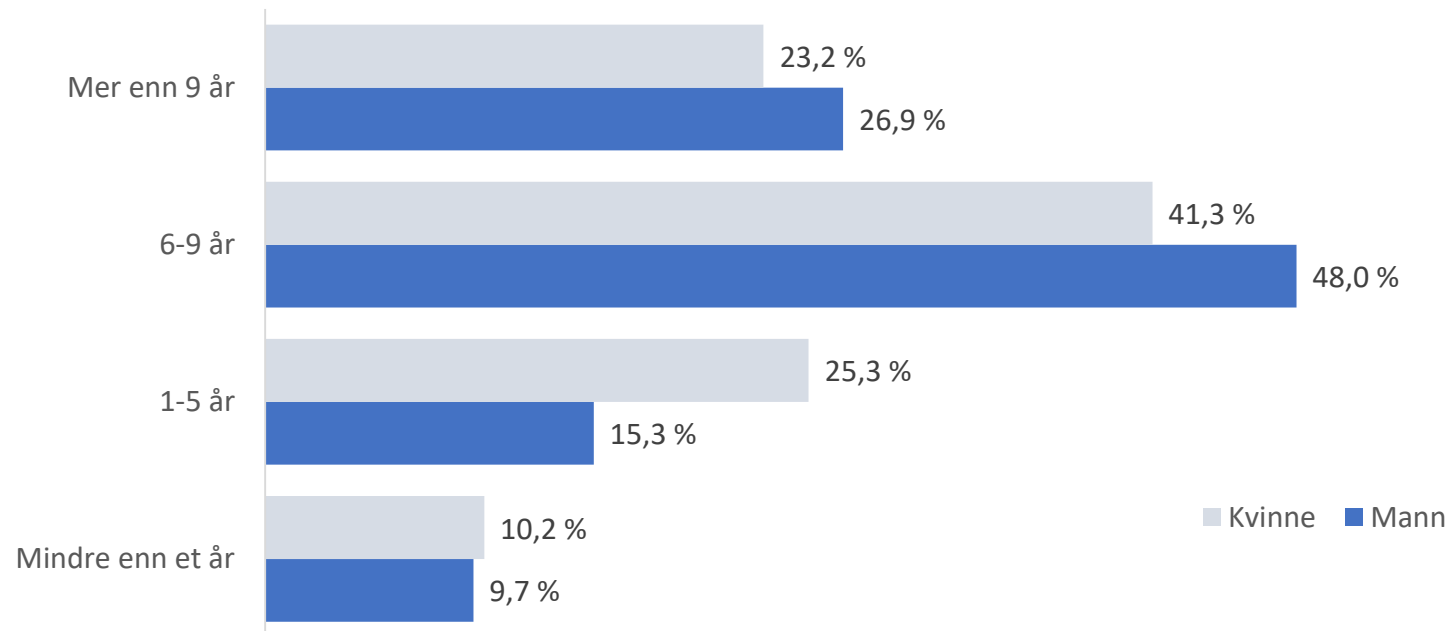
- Nokså jevn kjønnsfordeling: menn 51,3 prosent, kvinner 48,7 prosent
- Minoritetsspråklige deltakere i forsøket: 99 prosent
- Vanligste landbakgrunnene:
 - Eritrea (23 prosent)
 - Syria (21 prosent)
 - Somalia (14,7 prosent)
 - Afghanistan (10,5 prosent)

Tidligere skolegang

- Variert utdanningsbakgrunn, men mange med lite skolegang

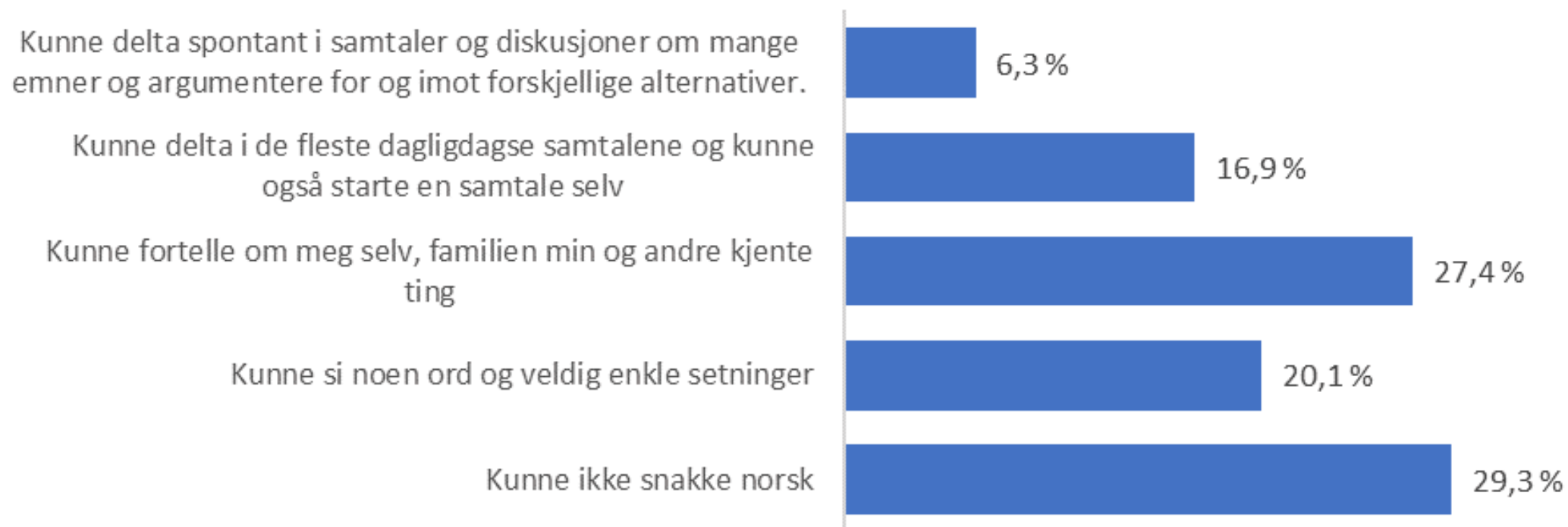
Figur 3.1: Antall år med skolegang før forsøket, fordelt på kjønn (prosent, N=1890)

Norskferdigheter

Figur 3.3: Muntlige norskferdigheter ved opptak (prosent, N=1853)

IDEAS²EVIDENCE
Bygger kunnskap

Læreplaner

Mer relevante læreplaner

- Bedre tilpasset målgruppens behov
 - Støttes av lærestedene
- Tydeligere arbeidslivsrelevans
- Men vi stiller spørsmål ved:
 - Relevans for deltakere som skal videre i vgo
 - Språklæringsperspektivet

IDEAS²EVIDENCE
Bygger kunnskap

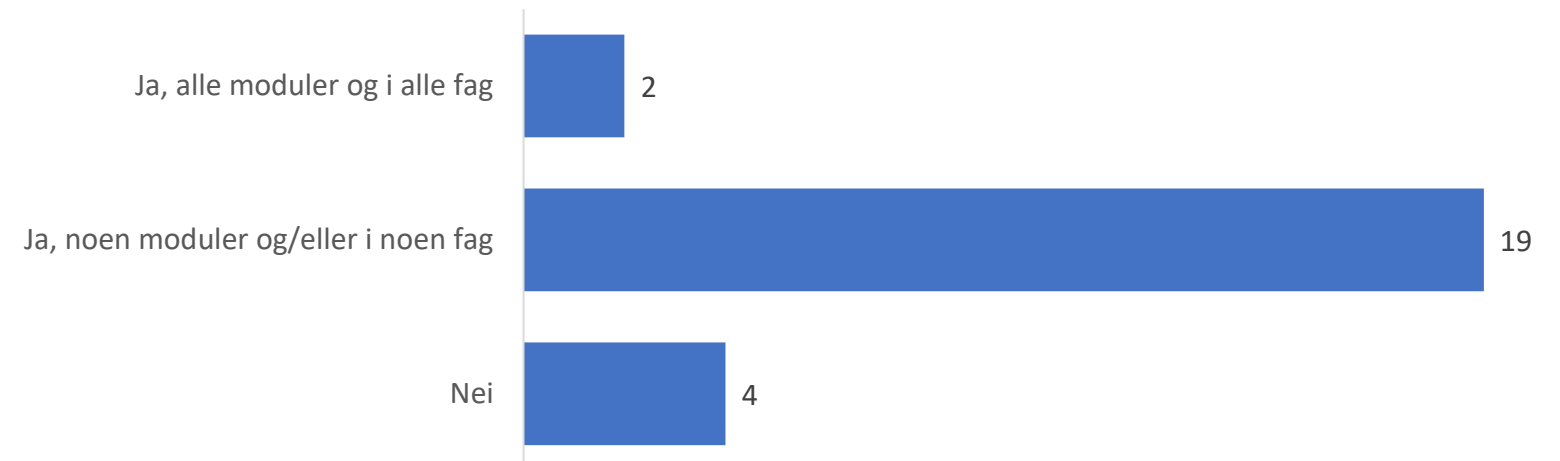
Hvor fleksibel er opplæringen?

Ikke veldig fleksibelt – ennå

- Begrenset parallellegging av fag
- Relativt uniforme løp?
- Skolebasert undervisning på dagtid fortsatt normen
- Lite opplæring i bedrift

Figur 7.1 Slik dere legger opp opplæringen, er det praktisk mulig å kombinere ulike moduler på tvers av fag? (antall, N=25)

Hvorfor er fleksibilitet vanskelig?

- Ressurser og kapasitet
- Etablert skolemodell
- Deltakernes læringsbehov og sosial tilhørighet

«Timeplanen ligger fast. Det er vanskelig å gi en alternativ hvis ikke den passer deltakeren.»

«Det jeg er redd for [...]er at vi skviser dem gjennom, får dem opp på modul 4, så har de ikke utbytte av opplæringen, og heller ikke forutsetninger for videregående».

Hva gjør lærestedene for fleksibilitet?

- Tilbud om kveldsundervisning
- Undervisningsfrie dager for å kombinere med praksis
- Differensiering innenfor en modul/gruppe
- Sommerskole

IDEAS²EVIDENCE
Bygger kunnskap

Kartlegging, innplassering og vurdering

Høy prioritet, men krevende

- Kartlegging og innplassering vesentlig for å oppnå fleksibilitet og avkorting av løp
- Utfordringer:
 - Endrede forutsetninger med forsøket?
 - Nye læreplaner, nye opplæringsenheter, flere med svake norskferdigheter?
 - Manglende verktøy
 - Usikkerhet om grenseoppgang mellom moduler

«[...] Det blir mange diskusjoner rundt de vurderingene vi gjør. «Er de riktig innplassert nå?» «Ja, hva er riktig plassering da?» spør en annen da, og så har vi en diskusjon om det.»

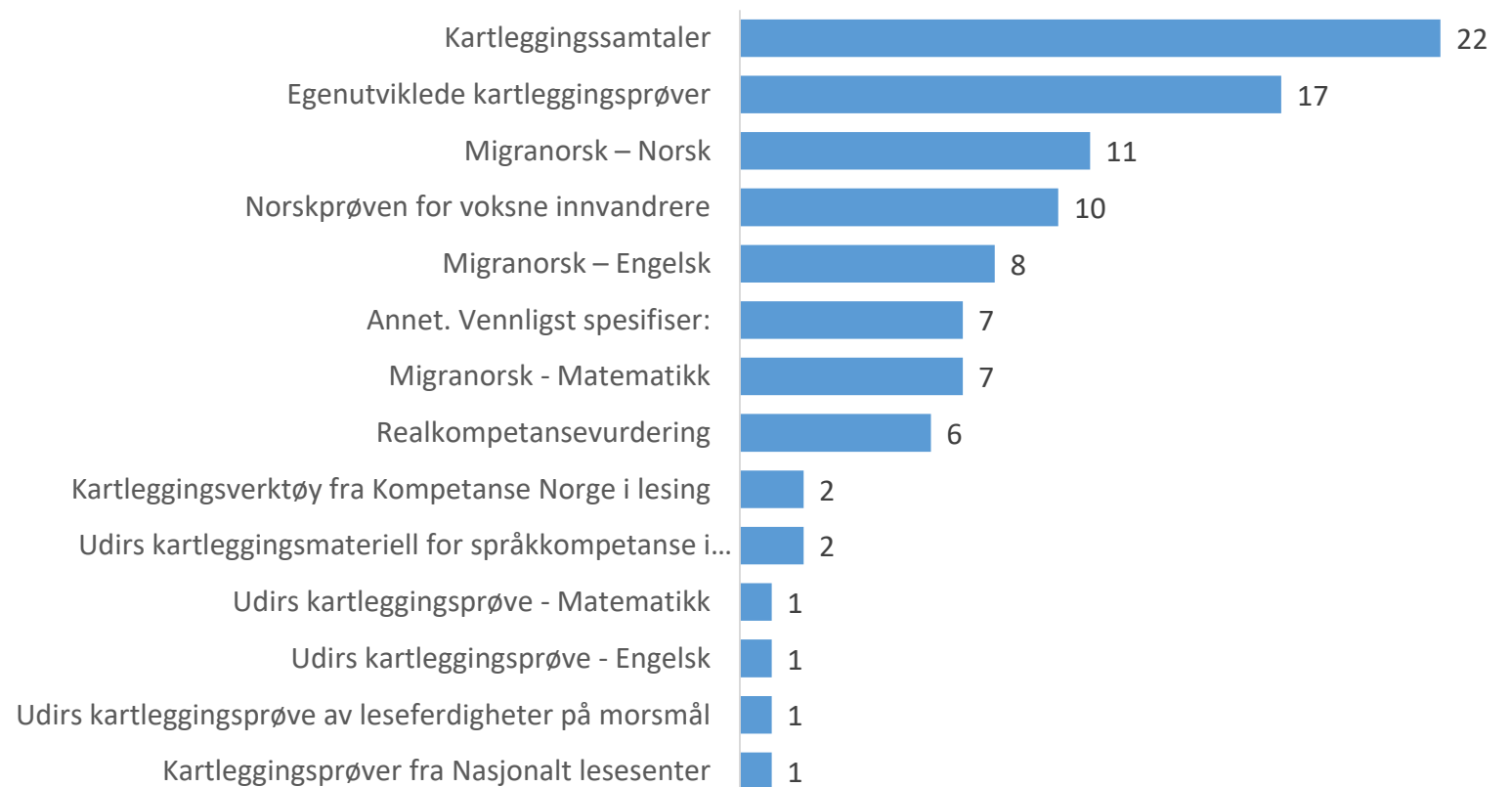

Hvordan har skolene løst det?

- Mange ulike kartleggingsverktøy
- Kartlegging over tid
- Grunnmodul som kartleggingsarena
- Kartleggingsansvarlig

Figur 6.1: Hvilke kartleggingsverktøy/redskap bruker dere for å kartlegge deltakerne for innplassering i modul? (antall, N=26, flere svar mulig)

Norskferdigheter styrende for innplassering

- Særlig i norsk, naturfag og samfunnsfag
- Fagkunnskap i matte og engelsk
- Ulike syn på betydningen av norsk
 - Viktig for læringsutbytte
 - Kan kompenseres gjennom tilrettelegging

- Hindrer det reell avkorting..?

«[...] Hvis de forstår hva skole er, og har noen læringsstrategier; det er noe av det viktigste å kartlegge. Og å vite at man må jobbe mye med det.»

Konklusjon

- Forsøket innebærer omfattende endringer og stort utviklingsarbeid

Alt i alt:

- Forsøket er på god vei, og lærestedene er motiverte for videre utvikling

IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

Rapporten kan lastes ned herfra:
<https://www.ideas2evidence.com>

FORBEREDENDE VOKSENOPPLÆRING

EVALUERING AV FØRSTE FORSØKSÅR

Malin Dahle, Hilde Lerfaldet,
Marte Monsen, Astrid Oline Ervik,
Jostein Ryssevik

Ideas2evidence rapport 6/2018

Fag- og yrkesopplæringen – foreløpige funn

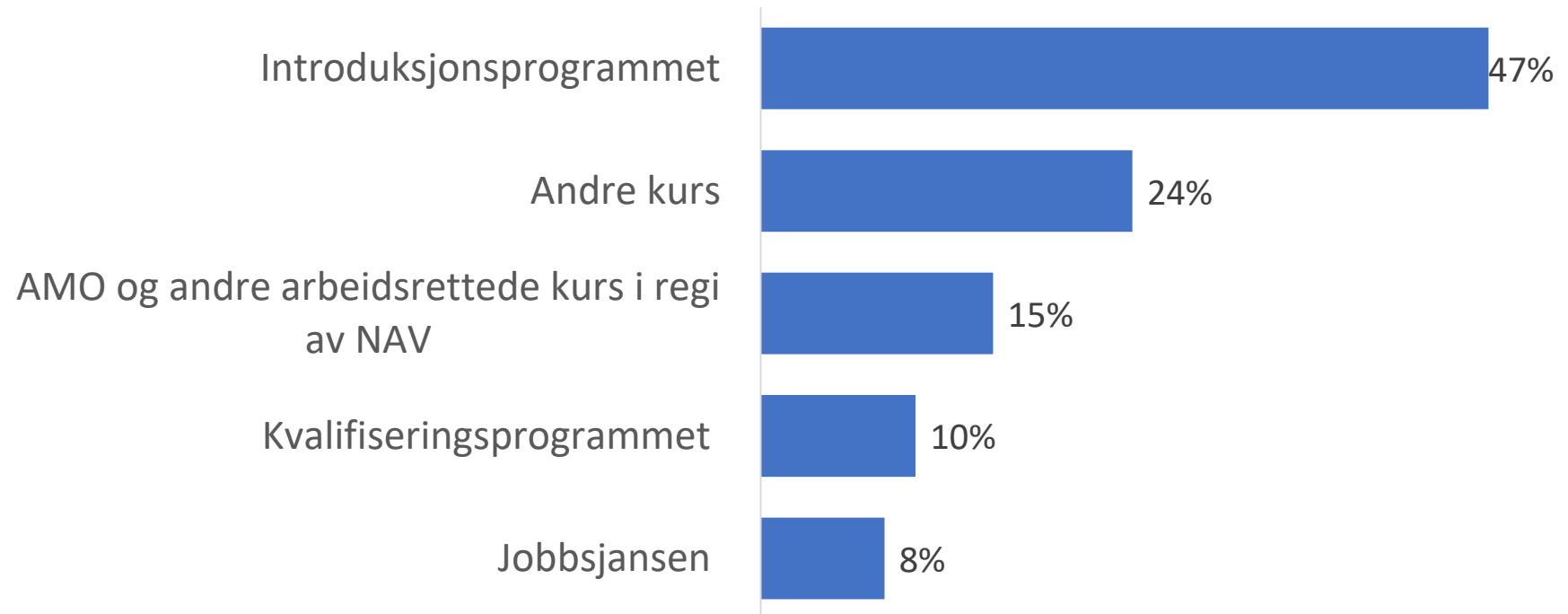
IDEAS2EVIDENCE
Bygger kunnskap

- Basert på deltakerrapportering fra fylkene og casestudier i tre fylker
- Vekt på tre spesifikke lærefag: salg, kokk og produksjonsteknikk
- Modul 1 skolebasert, men ulike varianter av dette
- Stor variasjon i hvordan øvrige moduler legges opp, men i hovedsak opplæring i bedrift

Kjennetegn ved deltakerne

- 55 prosent er menn, 45 prosent kvinner
- To av tre er innvandrere
- 80 prosent vært gjennom et kvalifiseringstiltak tidligere

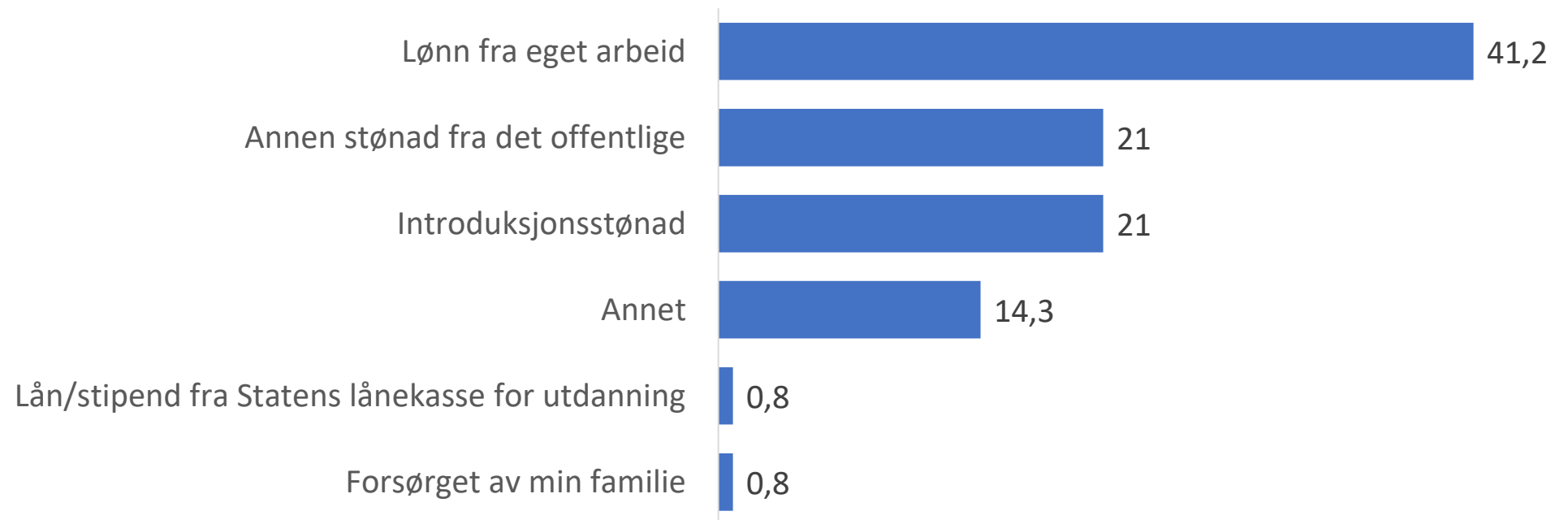

Hva lever de av?

- 53 prosent har lønnet arbeid ved siden av opplæringen

Største inntektskilde under opplæringen, prosent

Deltakernes erfaringer

- Positive til kortere løp, men utålmodige
- Økt selvtillit
- Opplever god støtte
- Livsopphold betyr mye
 - Fare for frafall?

Bedriftenes erfaringer

- Deltakerne blir sett på som ressurspersoner som bidrar
- Rekrutteringsmulighet - mer faglært arbeidskraft
- Overkommelig ressursbruk – men sett av tid i starten
- Språk største utfordring – krever tettere oppfølging

Noen refleksjoner

- Modulstruktur eller modulustruktur?

«Vi følger vel heller den modulustrukturerte læreplanen»

- Nødvendig med noe skolebasert opplæring?
- Tett oppfølging viktig
- Bruker handlingsrommet
- Samhandling mellom fylkene til inspirasjon for dere?

IDEAS²EVIDENCE
Bygger kunnskap

Takk for meg!